

POSTANOWIENIE

6 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 6 marca 2025 r. w Warszawie
zażalenia V. Z.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie

z 4 lipca 2024 r., II Co 361/23 (II WSC 1/24),

w sprawie ze skargi V. Z.

przeciwko [...] spółce akcyjnej w W.

o stwierdzenie niezgodności z prawem postanowienia z 18 marca 2024 r.,

odrzuca zażalenie.

(A.T.)

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Warszawie postanowieniem z 4 lipca 2024 r. odrzucił skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia tego Sądu z 18 marca 2024 r., którym utrzymano w mocy postanowienie referendarza sądowego z 13 lutego 2024 r. odmawiające sporządzenia uzasadnienia

postanowienia referendarza sądowego z 26 stycznia 2024 r. z uwagi na bezprzedmiotowość wniosku powódki wynikającą ze sporządzenia tego uzasadnienia z urzędu. Sąd zauważył, że wniesiona skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie spełniała wymogu uregulowanego w art. 87¹ § 1 k.p.c., a ponadto została wniesiona od postanowienia wydanego w przedmiocie rozpoznania skargi na orzeczenie referendarza sądowego, więc nie dotyczy orzeczenia, które może zostać zaskarżone skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.

Powódka zaskarżyła postanowienie z 4 lipca 2024 r. zażaleniem również podpisanym osobiście.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie podlegało odrzuceniu.

Zgodnie z art. 87¹ § 1 k.p.c., w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych, a w sprawach własności intelektualnej także przez rzeczników patentowych; obejmuje ono również czynności procesowe związane z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, podejmowane przed sądem niższej instancji. Przymus adwokacko - radcowski w postępowaniu przed Sądem Najwyższym ma na celu zapewnienie złożenia środka odwoławczego, który odpowiada ustawowym wymaganiom i jest wynikiem dochowania staranności, jakiej można wymagać od profesjonalisty (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 17 kwietnia 2019 r., V CZ 15/19, nie publ.). Odnosi się on do każdego postępowania przed Sądem Najwyższym i wyłącza zdolność strony do podejmowania czynności procesowych osobiście. Oznacza to, że czynności samej strony lub pełnomocnika niebędącego adwokatem lub radcą prawnym albo rzecznikiem patentowym są bezskuteczne.

Środek odwoławczy wniesiony z naruszeniem art. 87¹ § 1 k.p.c. należy kwalifikować jako niedopuszczalny, a uchybienie leżące u podstaw tej oceny ma charakter nieusuwalny (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 marca 2018 r., V CZ 16/18; z 16 stycznia 2009 r., V CZ 87/08, z 8 października 2014 r., II CZ 53/14, z 10 marca 2016 r., III CZ 7/16, z 17 kwietnia 2019 r., V CZ 15/19 - nie publ.).

Należy również ubocznie zauważyć, że skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje zasadniczo tylko od prawomocnych wyroków sądu drugiej instancji kończących postępowanie w sprawie oraz od postanowień, co do istoty sprawy kończących postępowanie, wydanych przez sąd drugiej instancji w postępowaniu nieprocesowym, w postępowaniu o uznanie i stwierdzenie wykonalności orzeczeń sądów państw obcych oraz w postępowaniu o uznanie i stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego wydanego za granicą lub ugody zawartej przed sądem polubownym za granicą. Od innych prawomocnych orzeczeń, w tym postanowień incydentalnych, a także orzeczeń wydanych w postępowaniu egzekucyjnym oraz upadłościowym i naprawczym, skarga nie przysługuje (postanowienie Sądu Najwyższego z 4 października 2022 r., III CZ 221/22, nie publ.). Skarga nie przysługuje zatem od postanowienia, którym utrzymano w mocy postanowienie referendarza sądowego odmawiające sporządzenia uzasadnienia wcześniejszego postanowienia referendarza sądowego.

Mając na uwadze powyższe, zażalenie w niniejszej sprawie wniesione i podpisane osobiście przez skarżącą - jako niedopuszczalne - podlegało odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 3 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.

Z tych względów orzeczono, jak w sentencji.

(A.T.)

[a.ł]